

MEER GEDETINEERDEN PLEGEN ZELFMOORD

Psychiaters in gevangenis hebben geen tijd

BRUSSEL — Het aantal zelfmoorden in Belgische gevangenis-
 sen stijgt onrustbarend. Vincent Martin, psychiater in de
 strafinrichting in Merksplas, is niet verwonderd. „Het is een
 teken aan de wand dat er dringend iets aan de overbevolking
 en het personeelstekort moet gebeuren.”

Van onze redactrice
Inge Ghijs

werkgelegenheidsprogramma's en
 er zijn mogelijkheden om een op-
 leiding te volgen. Maar al die in-
 spanningen halen niets uit door
 die overbevolking, want er zijn te
 veel kandidaten.”

„Daardoor zijn er nu meer dan
 vroeger gedetineerden die geen
 werk hebben, die niet kunnen
 deelnemen aan recreatie en die
 dus op cel moeten blijven. Hetzelf-
 de geldt voor het bezoek. Als er te
 veel mensen in de gevangenis zit-
 ten, vermindert men het aantal
 bezoeken per persoon. Dat alles
 veroorzaakt stress, waardoor men-
 sen het niet meer zien zitten.”

„Ook de voorhechtenis speelt
 een rol. Het is bekend dat de kans
 op zelfmoord het grootst is in de
 periode van voorhechtenis, door
 de verandering van milieu waarin
 mensen terechtkomen en door de
 onzekerheid. Nu blijkt dat steeds
 meer mensen in voorhechtenis zit-
 ten en dat door de traagheid van
 justitie die periode ook langer
 wordt.”

Een adequate aanpak van gevan-
 genen met zelfmoordneigingen
 hebben gevangenis niet, zegt
 Van der Borght. „Ze worden afge-
 zonderd, geïsoleerd in een veilig-
 heidscel. Daardoor wijkt het ge-
 vaar van zelfmoord, maar dat is
 maar tijdelijk. Als ze opnieuw in
 de gevangenispopulatie worden
 gebracht, zijn hun problemen niet
 verdwenen, integendeel. De isole-
 ring zwengelt de crisis nog aan in
 plaats van dat ze oplost.”

„Van begeleiding door de gevan-

genispsychiater is dikwijls geen
 sprake. Meestal zijn ze er maar
 twee voormiddagen per week en
 dan moeten ze zich bezighouden
 met geïnterneerden en drugsver-
 slaafden. Gevangenen met suïci-
 dale neigingen vallen helemaal uit
 de boot.”

DE ISOLERING ZWENGELT DE CRISIS NOG AAN IN PLAATS VAN DAT ZE ZE OPLOST

Te weinig middelen en perso-
 neel. Vincent Martin, psychiater in
 de strafinrichting in Merksplas,
 kan het alleen maar beamen. „Ik
 heb onlangs nog iemand losge-
 haakt die zich aan de verwarming

probeerde op te hangen. Die man
 was volledig over zijn toeren. Tij-
 dens zo'n crisis kom ik zo snel
 mogelijk ter plaatse. Maar tijd
 voor begeleiding op langere ter-
 mijn is er niet. Ik heb zoveel ande-
 re taken: een intake-gesprek hier,
 een vergadering daar. De drugs-
 verslaafden en depressieven, die
 dikwijls medisch begeleid moeten
 worden, kan ik niet overlaten aan
 sociaal assistenten of psycholo-
 gen.”

En dan heeft Merksplas nog geluk.
 Martin is drie dagen per week
 in de gevangenis en voortdurend
 telefonisch bereikbaar. „Maar ik
 ben wel de enige voltijdse statutair
 psychiater die in een gevangenis
 werkt. Alle anderen zijn zelf-
 standigen en contractuelen. Als je
 weet dat het heel slecht betaald
 wordt, is het niet verwonderlijk
 dat men niet altijd zijn uren
 klopt.”

„Het personeelsbeleid is abomi-
 nabel slecht. De gevangenis van
 Brugge bijvoorbeeld moet het een
 halve dag per week met een twee-
 dejaars assistent psychiater doen,
 die dus niet eens volledig afgestu-
 deerd is. En een andere halve dag
 komt een collega uit de psychia-
 trie, die geen enkele ervaring met
 gevangenis heeft. Dat is toch
 schandalig.”

Het verwondert Martin dus hele-
 maal niet dat het aantal zelfmoor-
 den in gevangenis stijgt: „In
 Merksplas waren er dit jaar nog
 maar twee, vorig jaar wel een stuk
 meer, maar wij weigeren dan ook
 in overtal te gaan. Een cel is voor
 één persoon en dat is al niet groot.
 Als er dan nog een tweede, soms
 een derde bijkomt, is dat niet meer
 leefbaar. De zelfmoorden zijn een
 teken dat er dringend iets moet
 veranderen. Maar men doet ge-
 woon niets.”